

**Medborgarskap i digitala demokratier: litteraturfördjupning, 4.0
hp**

Citizenship in the Digital Society, 4.0 credits

Forskarutbildningskurs

7FIEI15

Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling

Gäller från: Andra halvår 2023

Fastställd av
Prefekt

Fastställandedatum
2021-12-14

Reviderad av
Prefekt

Revideringsdatum
2023-11-13

Diarienummer
IEI-2023-00605

Behörighetskrav

Antagen till forskarstudier. Forskarstuderande vid IEI har förtur till kursen.

Särskild information

Ökad digitalisering, dagliga transaktioner på nätet och införande av automatiserat beslutsfattande inom offentlig och privat verksamhet förändrar förhållandet mellan stat och medborgare på ett genomgripande sätt. Policyer och reformer i avancerade demokratiska samhällen är designade för att bygga på teknologier. I det digitala samhället förutsätts att medborgare är aktiva, välinformerade och teknologiskt kunniga för att göra genomtänkta val bland en uppsjö av möjligheter. Skillnaden mellan formella medborgerliga friheter och själva utövandet av medborgarskap suddas ut och utmanas när politiskt engagemang på nätet, civilsamhällets dialoger och medborgarförslag bland annat öppnar för alla invånare, inte bara för de som har nationellt medborgarskap.

Medborgarskap är en central dimension i samhällets uppbyggnad och utgör en grund för hur institutioner kring demokrati kan utvecklas. Redan i antika texter om samhället var medborgarskapet centralt för att klargöra rättigheter och skyldigheter. Ett viktigt fokus har sedan dess varit vem som har rättigheter, hur medborgare inkluderas och hur hans röst kunde uttryckas. Med digitaliseringen har förväntningarna på hur medborgarskapet skulle kunna utvecklas och hitta nya former för uttryck. Men forskningen visar generellt att medborgarnas politiska deltagande inte ökar, men snarare sjunker trots löften om möjliggörande teknologier för demokratiskt deltagande. Däremot finns flera studier som visar att det är nya former för politisk och socialt deltagande som uppstår, speciellt bland ungdomar, som inte reflekteras i dagens kommunikation mellan politiker, tjänstemän och medborgare. Ett genomgående tema i detta forskningsfält, inklusive vår egen, handlar om att problematisera ojämlikhet och exkludering av olika grupper och individer som resulterat av att offentliga organisationer institutionaliserar teknikmedierade tjänster och kommunikation med medborgare. Forskningen varnar om en ny sort av exkludering som uppstår när partiska algoritmer används för databehandling och automatiserat beslutsfattning, som skapar en komplexitet och en opacitet som försvårar för medborgaren att förstå beslutsprocesser, samt utkräva ansvar.

Lärandemål

Det övergripande syftet med denna kurs är att utifrån vetenskapliga studier diskutera och reflektera över förändringarna av medborgarskapets institutionella sidor och praktiska utövande när digitala teknologier och automatisering blir förmedlande parter mellan samhällsmedlemmar och myndigheter. Den forskarstuderande skall efter avslutad kurs kunna anknyta, tillämpa och kritiskt reflektera om det digitala medborgarskapets performativa och institutionella utveckling med hjälp av aktuella begrepp, teorier, och empiriska fall.

Efter avslutad kurs ska den studerade kunna:

- Redogöra för, kritiskt granska och diskutera centrala teman inom forskningsfältet för digitalt medborgarskap i avancerade demokratiska politiska system
- Analysera aktuella forskningsfrågor, formulera forskningsfrågor som relaterar till kursens mål i olika empiriska och teoretiska kontexter, samt diskutera implikationer för det egna forskningsarbetet

Kursinnehåll

Kursen består av: Litteraturseminarier och individuella inlämningsuppgifter

Undervisnings- och arbetsformer

Litteraturseminarierna (mellan 4-6 stycken) kommer att fokusera på ett antal teman som är centrala i fältet, så som institutionella utmaningar, görandet av medborgarskap, etiska frågor, inkludering – exkluderingsproblemtiken, men också andra aktuella frågor.

Obligatoriska moment är: deltagande i kursens alla seminarier, samt inlämning av respektive individuella recensionspapper och en slutligt individuell skriftlig uppgift.

Löpande under kursen ges en formativ bedömning i relation till kursmålen, genom diskussioner och återkoppling på individuella recensionspapper.

Summativ bedömning ges, i relation till kursmålen, i samband med den slutliga individuella uppgiften som bygger samman tidigare erfarenheter.

Examination

Individuella recensionspapper baserade på kurslitteraturen lämnas in till kursgruppen inför varje seminarium.

En slutligt individuell skriftlig uppgift som kopplar samman olika aspekter av digitalt medborgarskap till det egna avhandlingsprojektet. Uppgiften skall presenteras och diskuteras vid det sista seminariet.

Aktivt deltagande på seminarierna.

Betygsskala

Tvågradig skala

Kurslitteratur

Anges vid kursstart.

Övrig information

Kursen beaktar lika villkor och har som mål att ta tillvara de resurser som studenter med olika bakgrund, livssituation och kompetens tillför utbildningen. Litteraturlista och schema fastställs i annan ordning.

Kursutvärdering ska göras av kursansvarig efter varje kurstillfälle.

Resultatet av kursutvärderingen ska kommuniceras till deltagarna för denna kursomgång och kommande kursomgång samt Forskarutbildningsrådet vid IEI.